

In memoriam Dan Voiculescu

Octavian NEMESCU

A plecat dintre noi, pe neașteptate (fără să ne anunțe, în prealabil, de intențiile sale), distinsul compozitor și profesor universitar **Dan Voiculescu**. Știam de mult că are probleme cu inima. Acestea s-au accentuat, mai ales după moartea soției sale, Mihaela Agachi, dar nu am bănuțit că situația este chiar atât de gravă. Poate că nici el nu știa că zilele îi sunt numărâte. Ar trebui să ne fie cât se poate de clar că șederea noastră pe acest pământ este teribil de precară și scurtă.

În primul rând, **Dan Voiculescu** a fost **un mare domn**. Avea (vai! trebuie să evoc la modul trecut calitățile acestui om) o ținută vestimentară și comportamentală de o fină eleganță, care astăzi, din păcate, nu se mai poartă. Era exponentul unei alte epoci.

Născut, ca și mine, în anul 1940, Dan Voiculescu, compozitor și muzicolog, și-a desfășurat studiile muzicale superioare la Cluj, mai întâi la clasa de pian și apoi la cea de compoziție. L-a avut ca profesor pe ilustrul Sigismund Toduță (între 1958-1964). Apoi, și-a început cariera universitară ca profesor asistent, la Conservatorul din Cluj, activând la catedra de contrapunct. A urcat, pe rând, toate treptele gradelor universitare. În a doua jumătate a anilor 1960 a început să se afirme impetuos în ipostaza de compozitor. Stilul său a fost inițial neoclasic, apoi a căpătat nuanțe modalo-seriale. Printre primele sale titluri de lucrări menționăm: "Sinfonia ostinato" (1963), "Schite cu interpretare liberă" pentru oboi solo, "Fiorituri" pentru vioară și pian, "Fabule", toate scrise în 1963, "Dialoguri" și "Sonata pentru pian" (1965), "Croquis" (1968), "Sonantes" (1968), "Spirals" (1968), "3 toccates" și "Carte fără sfârșit" - trei volume de piese pentru pian (1970).

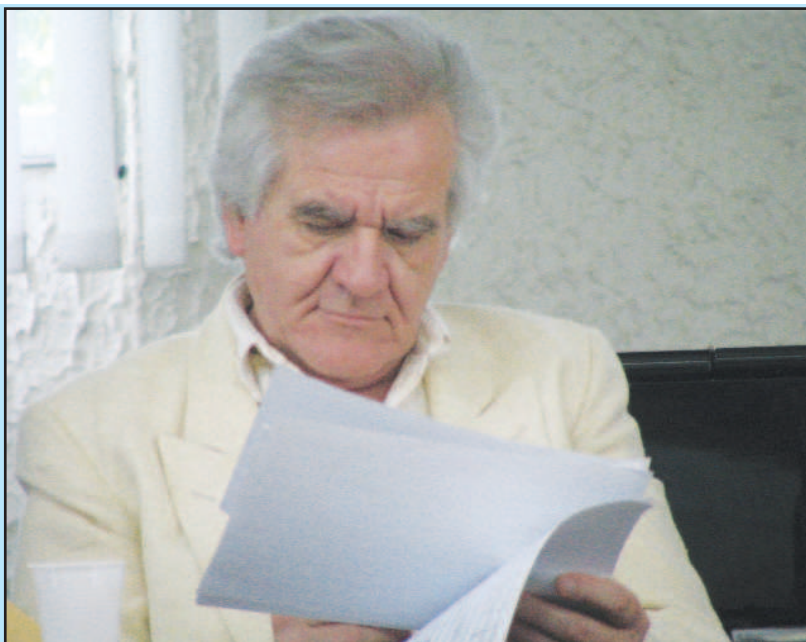
Între anii 1971-'73 urmează cursuri de perfecționare, prin bursa DAAD, la Hochschule für Musik din Köln, cu Karlheinz Stockhausen. În 1972 ne-am întâlnit la Darmstadt. În 1983 obține titlul de doctor în muzicologie cu teza purtând titlul "Polifonia în muzica secolului XX", sub îndrumarea tot a lui Sigismund Toduță. Ulterior, aceasta teză se concretizează în cartea, purtând același nume, tipărită de Editura Muzicală din București (1983), pentru care primește premiul Academiei Române în 1984. Din creațiile sale de-a lungul anilor '70 menționez: "Muzica pentru coarde" (1971), "Sonata pentru clarinet" (1972), "Piese pentru orchestra" (1973). Dar, în mod cert, capodopera sa rămâne

o p e r a
"Cântăreața
c h e a l ă"
(1 9 9 2 -
1993), după
E u g e n
I o n e s c u ,
pentru care
a primit
p r e m i u l
UCMR în
1994. Iar, în
p l a n
muzicologic,
ofertele sale
majore se
regăsesc în
cărțile "Fuga
bachiană" și
"Polifonia
barocului".
Am mai
p u t e a

adăuga, pe direcția creației muzicale, "Liturgia pentru voci egale" (1996), cât și cele "9 sonate pentru flaut solo" editate, pe hârtie, în 2007, de către Editura "Arpeggione", și pe CD de către UCMR-Editura Muzicală, în colecția "Compozitori români contemporani" în 2008 (cu excelenta interpretare a flautistului Ion Bogdan Ștefănescu).

După 2000, Dan Voiculescu se mută de la Cluj la București, unde devine profesor universitar la catedra de contrapunct din cadrul Universității Naționale de Muzică din București. A activat și în calitate de conducător de doctorat, de unde și-a atras și renumele de persoană extrem de erudită și exigentă în raport cu doctoranzii săi.

A fost unul din candidații siguri la Marele Premiu al UCMR pentru anii care urmau să vină. Dar timpul sfârșitului nu a mai avut răbdare. Dacă generația '60 a secolului și mileniului trecut este acum, aproape în totalitate, răpusă de "Zeul" morții, iată că veni rândul "secerișului" și pentru generația noastră, a anilor '70. Ne-am născut pentru ca să suferim și, apoi, să pierim de pe suprafața acestui pământ. Nu mă atrace, deloc, ideea convențională de a

evoca urmele pe care le lăsăm și durabilitatea lor. Iertați-mi scepticismul! Valul uitării le șterge, în cele din urmă, și pe acestea. Nu există garanție pentru nimeni, oricât de genial l-am putea considera. Pământul însuși va pieri într-o zi, fără a lăsa vreo urmă, decât poate, într-un plan ascuns simțurilor noastre.

Cel care pleacă, însă, din această lume, se avântă într-o altă călătorie, de data asta nu pe orizontala timpului (timp însemnând materie), ci pe verticală. Drum bun, dragă Dan!

Organizatori:

Universitatea Națională de Muzică București
Filarmonica „George Enescu”

International Bass Weeks

București, 23 octombrie – 7 noiembrie 2009

Festival internațional de contrabas